

อาณาจักรละโว้ (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11 – 18)

อาณาจักรละโว้ เกิดจากการรวมกลุ่มของเมืองในบริเวณลุ่มแม่น้ำลพบุรี ป่าสัก และบางปะกง โดยมีเมืองละโว้เป็นศูนย์กลางของแคว้น

การตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางบก และทางน้ำ ทำให้ละโว้สามารถติดต่อค้าขายกับเมืองและเมืองท่าต่าง ๆ ส่งผลให้ละโว้เป็น อาณาจักรที่มีความมั่งคั่งและได้สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรม หลักฐานที่แสดงถึง ความเจริญของอาณาจักรละโว้ ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น เทวรูปพระนารายณ์ ทรงครุฑ แสดงถึงความเชื่อจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธศาสนา

พระปราสาทสามยอด จังหวัดลพบุรี
เป็นสถาปัตยกรรมที่แสดงให้เห็น
ความเจริญรุ่งเรืองด้านพระพุทธศาสนา
ของอาณาจักรละโว้ในอดีต

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรละโว้

อาณาจักรลังกาสุกะ (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11 – 14)

อาณาจักรลังกาสุกะ เกิดจากการรวมตัวในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ตอนล่างของอ่าวไทยด้านตะวันออก โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ปัตตานี อาณาจักรลังกาสุกะ มีที่ตั้งอยู่บนเส้นทางการค้าตลอดจนเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ รวมทั้งมีพ่อค้าจากจีนและอินเดียเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของอาณาจักรลังกาสุกะ ได้แก่ เอกสารพื้นเมือง เอกสารจีนที่บันทึกโดยนักการทูต นอกจากนี้ยังมีโบราณวัตถุ เช่น เทวทูต สลูปจำลอง โบราณสถานเมืองยะรังที่พบในจังหวัดปัตตานี เป็นต้น

ร่องรอยความยิ่งใหญ่ในอดีตของปัตตานี
พบเห็นได้ที่เมืองโบราณบ้านจาและ
อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรลังกาสุกะ

อาณาจักรศรีวิชัย (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 - 17)

อาณาจักรศรีวิชัย เกิดจากการรวมตัวของเมืองทางตอนใต้ มีอาณาเขตครอบคลุมบริเวณทางตอนใต้ของไทยไปจนถึงสุมาตราและชวา ทั้งนี้เนื่องจากการขุดพบโบราณสถานและโบราณวัตถุในสมัยศรีวิชัยมากมาย เช่น พระบรมธาตุไชยา รูปหล่อสำริดพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร เป็นต้น

รูปหล่อสำริดพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรศรีวิชัย

อาณาจักรโคตรบูร (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11 - 15)

อาณาจักรโคตรบูร เกิดจากการรวมตัวของเมืองบริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลาง ศูนย์กลางของอาณาจักรโคตรบูรเชื่อว่า ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนมในปัจจุบัน เพราะปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญ ได้แก่ พระธาตุพนมที่มีอายุเก่าแก่นับพันปี ซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของคนสองฝั่งแม่น้ำโขงจนถึงปัจจุบัน

พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรโคตรบูร

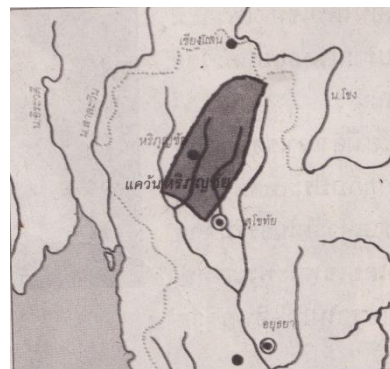
อาณาจักรทริภุชชัย (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 - 19)

อาณาจักรทริภุชชัย เป็นแคว้นที่เกิดจากการรวมกลุ่มของเมืองในกลุ่มแม่น้ำปิงตอนบน โดยมีศูนย์กลางอยู่บริเวณที่ตั้งของจังหวัดลำพูนในปัจจุบัน อาณาจักรทริภุชชัยได้พัฒนากลายเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนา และศิลปะในดินแดนทางตอนเหนือ ดังจะเห็นได้จากวัดสำคัญ เช่น วัดพระธาตุทริภุชชัย วัดจามเทวี (วัดกู่กุด) พระพิมพ์ซึ่งพบในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้น

ความเจริญของอาณาจักรทริภุชชัยได้กระจายไปจนพัฒนาเป็นวัฒนธรรมในกลุ่มแม่น้ำปิง และลุ่มแม่น้ำวังตอนบนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น สถาปัตยกรรมล้านนา ความเชื่อตามคติพระพุทธศาสนา

พระธาตุทริภุชชัย จังหวัดลำพูน

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรทริภุชชัย

จากพงศาวดารโยนกกล่าวว่า โยนกเชียงแสนก่อตั้งขึ้น โดยผู้นำสำคัญคือ **สิงหนวัติกุมาร** ซึ่งเป็นชนเผ่าไทยที่อพยพมาจากบริเวณทางใต้ของจีน โยนกเชียงแสนมีความเจริญรุ่งเรือง มีศิลปะเฉพาะของตน เรียกว่า “ศิลปะเชียงแสน” ต่อมาเกิดน้ำท่วมเมืองถล่ม ชาวเมืองจึงอพยพลงมาอยู่ทางตอนใต้และได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของ อาณาจักรล้านนาในเวลาต่อมา

ริมฝั่งแม่น้ำโขงในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบเครื่องมือหินของมนุษย์โบราณจำนวนมาก

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรโยนกเชียงแสน

อาณาจักรล้านนาก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 1800 ณ บริเวณที่ราบเมืองเชียงใหม่ และ ลำพูน ในขณะที่แคว้นทริภุญชัยกำลังอ่อนอำนาจลง

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งอาณาจักรล้านนา

พญามังราย แห่งเมืองเชียงรายได้เป็นกษัตริย์ที่มีพระปรีชาสามารถได้รวบรวมกำลังพลยกไปตีเมืองต่าง ๆ แถบที่ราบลุ่มเชียงรายได้แก่ พะเยา และที่ราบลุ่มเชียงใหม่ และลำพูนไว้ในอำนาจหมด และได้สร้างเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรใน พ.ศ. 1839 ซึ่งต่อมาเรียกว่า **อาณาจักรล้านนา**

พระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์
พญามังราย พญางำเมือง
และพ่อขุนรามคำแหง ที่เมืองเชียงใหม่

อาณาจักรล้านนากลายตัวเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นในทุก ๆ ด้านทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนา อักษรศาสตร์ โดยเฉพาะด้านศาสนานั้นเจริญรุ่งเรืองมาก มีการสร้างวัด เจดีย์ และ พระพุทธรูปจำนวนมาก

ป้อมและแนวกำแพงเมืองโบราณ
ที่จังหวัดเชียงใหม่